

Debat

Borgmester: Overdækning af motorveje med solceller løser flere problemer på en gang

Solcelleoverdækning af motorveje omkring København kan både mindske støj og følgesygdommene og levere strøm til flere tusinde husstande. Der bør sættes flere penge af til at bekæmpe støj, men lad os allerede nu sætte et pilotprojekt i gang på Amagermotorvejen, skriver Hvidovres fungerende borgmester Søren Friis Trebbien (K).



Kommunerne omkring København er de mest støjplagede i landet, og både i Hvidovre, Gladsaxe, Høje Taastrup, København, Furesø, Gentofte og andre steder er støjen fra motorvejen steget gennem årene, skriver Søren Friis Trebbien.

Foto: Signe Goldmann/Ritzau Scanpix



Søren Friis Trebbien

Hvis syv kilometer motorvej bliver overdækket med solceller, vil støjen fra trafikken blive dæmpet betydeligt, færre i området vil få hjertekarsygdomme, stress, depression, diabetes og kræft – og samtidig vil der blive produceret strøm, der svarer til 50.000 menneskers årlige elforbrug.

Den beregning har vi fået lavet i Hvidovre, men den kunne gælde hvor som helst i hovedstadsområdet. Tallene kommer fra et skitseprojekt for en overdækning af Amagermotorvejen, som nogen måske umiddelbart vil betegne som utopisk. Men det er det slet ikke.

Det er visionært og realiserbart. Det er bæredygtigt og holistisk udtænkt på en måde, som langt flere projekter – og især større infrastruktur-projekter – burde tænkes og planlægges i dagens Danmark.

Borgergrupper arbejder på overdækningsprojekter

Kommunerne omkring København er de mest støjplagede i landet, og både i Hvidovre, Gladsaxe, Høje Taastrup, København, Furesø, Gentofte og andre steder kan borgerne fortælle, at den konstante susen fra motorveje og andre større veje er steget gennem årene i takt med, at veje er blevet udvidet, og bilerne er blevet flere.

Målinger fra Vejdirektoratet bekræfter denne oplevelse, og desværre er effekten af de støjskærme, der er sat op langs motorvejene igennem årene, blevet mindre, netop fordi de blev konstrueret til den trafikmængde, der var for ti, 20 eller 30 år siden.

“

Støjskærme og støjdæmpende asfalt er billigere at anlægge end overdækkede motorveje, men er det rent faktisk de billigste løsninger, når vi ser på det samlede regnestykke?

Søren Friis Trebbien, fungerende borgmester (K), Hvidovre Kommune

Støjskærmene virker også kun for de boliger, der ligger lige op ad motorvejen, og her må beboerne stadig tale højt sammen, hvis de vil nyde aftenkaffen på terrassen.

To borgergrupper i Hvidovre arbejder på at skaffe ørenlyd og forståelse på Christiansborg for problemerne med trafikstøj. Den ene gruppe bor ved Holbækmotorvejen og arbejder med projektet ”Solporten”, som er en overdækning med solceller af både motorvej og jernbane. Her skal der produceres strøm til blandt andet billig fjernvarme.

Den anden borgergruppe har med økonomisk støtte fra kommunen fået lavet skitseprojektet for overdækning af Amagermotorvejen.

I begge tilfælde er en vision blevet beregnet og tegnet af ingeniører og arkitekter, og

det viser sig, at overdækning af motorveje kan svare sig – og ikke kun i forhold til at mindske støjen.

Overdækninger giver også mulighed for at producere grøn energi lokalt i hovedstadsområdet og opføre nye boliger oven på vejene, så vi skåner de i forvejen sparsomme naturområder omkring København. Og sidst men ikke mindst vil antallet af syge og døde som følge af støjpåvirkning blive mindre.

Solcelleoverdækning af Amagermotorvejen kan producere strøm til 50.000

Ifølge forskningen er der evidens for sammenhæng mellem vejstøj og sygdom. En rapport fra WHO i 2018 viste, at hver gang støjen stiger med ti procent i et område, så stiger risikoen for blodprop i hjertet med otte procent.

Herhjemme har et forskningsprojekt, som Kræftens Bekæmpelse har været med i, tilsvarende vist en klar sammenhæng mellem vores udsathed for trafikstøj og forskellige sygdomme.

Data fra 3,6 millioner danskere indgik i undersøgelsen, og den viste desværre også, at risikoen for hjertekarsygdomme allerede stiger ved lydstyrker, der ligger under de tilladte grænseværdier, der bruges i dag.

I et samfundsøkonomisk perspektiv er det altså spørgsmålet, om det kan svare sig at blive ved med at bekæmpe støj på den måde, vi har gjort det indtil nu. Støjskærme og støjdæmpende asfalt er billigere at anlægge end overdækkede motorveje, men er det rent faktisk de billigste løsninger, når vi ser på det samlede regnestykke?

Vores skitseprojekt i Hvidovre viser, at antallet af støjplagede boliger vil falde fra 6000 til 1500, hvis de syv kilometer af Amagermotorvejen bliver overdækket, og dette vil formentligt afspejle sig i de offentlige udgifter til lægebesøg, sygemeldinger og hospitalsindlæggelser.

Samtidig vil der med solcellerne på overdækningen kunne produceres 72.000 MWh grøn strøm, svarende til 50.000 menneskers årlige forbrug. Det er strøm, som kan bruges i et lokalt energifællesskab, som dét, vi allerede har i bydelen Avedøre.

Eller den kan sælges – blandt andet til virksomhederne på Avedøre Holme lige ved siden af – og dermed være med til at finansiere etableringen af motorvejsoverdækningen. Det samme gælder salg af byggegrunde og boliger, der også kan opføres oven på motorvejen.

Overdækning med solceller er en god businesscase

Overdækker man motorveje på denne måde, vil omkostningerne være væsentligt lavere end ved traditionelle nedgravede tunnelloøsninger.

I vores projekt, hvor der kommer et ”låg” af solceller over motorvejen, er prisen for en kilometers overdækning 315 millioner kroner på vejens bredeste sted. For alle syv kilometer bliver det cirka 2,25 milliarder kroner, og de kan som nævnt finansieres via salg af grøn energi.

Det vil også være relevant at søge finansiering via EU-fonde og offentlig-private partnerskaber for grøn omstilling og innovation. Ja, nogen har også nævnt, at folkeaktier kunne være en mulighed.

Medtager man den positive indvirkning på folkesundheden, som støjdemningen vil medføre – og færre udgifter til vejvedligeholdelse, som overdækningen også giver – ser businesscasen rigtig god ud. Her taler vi om udvikling af infrastruktur, hvor der ikke udelukkende er fokus på økonomi men bæredygtighed i bred forstand.

Vil man bygge boliger oven på eksempelvis Amagermotorvejen, viser vores estimat, at prisen vil være 860 millioner kroner per kilometer overdækket vej.

Det er jo noget mere end overdækningen med solceller, men befolkningstilvæksten i hovedstadsområdet taget i betragtning, vil det så ikke – også af hensyn til folkesundheden – være bedre at bygge de nødvendige boliger over motorvejene end at bygge i den bynære natur, hvor borgerne kan motionere og finde ro?

Sæt penge fra infrastrukturplanen af til overdækningen

Vil vi have et bæredygtigt samfund, skal de sundhedsøkonomiske beregninger tages med, når Vejdirektoratet eksempelvis laver beregninger af, hvad det koster at udvide eller forlænge en motorvej – og hvilken model, der skal anvendes for at dæmpe støjen.

Forskningen har allerede givet os en masse data, som kan bruges til den beregning. Det vil samtidig være mere bæredygtigt, hvis en samlet infrastrukturplan fordeler pengene, så de samlet gavner mest, når der tages højde for både anlæg, vedligeholdelse, befolkningens sundhed og muligheden for produktion af grøn energi.

“

Tre milliarder er rigeligt til en solcelleoverdækning af syv kilometer af Amagermotorvejen og lidt til, og flere omegnskommuner har lignende projekter på ønskesedlen. Så hvorfor ikke sætte et pilotprojekt i gang her?

Søren Friis Trebbien, fungerende borgmester (K), Hvidovre Kommune

Hvis de midler, der fra statslig side er øremærket til støjdemning, skal bruges effektivt, skal de kanaliseres derhen, hvor de fører til mest mulig støjdemning for flest mulige mennesker – det vil sige i Københavnsområdet.

I forbindelse med aftalen om Infrastrukturplan 2035 mellem regeringen og en lang række af Folketingets partier har Transportministeriet beregnet, at infrastrukturprojekterne – inklusive investeringer i kollektiv trafik – vil spare klimaet for 41.000 tons CO2 om året og give en samfundsøkonomisk gevinst på mere end 20 milliarder kroner.

Men et lidt mere ambitiøst og holistisk blik på projekterne kunne gavne både CO2-regnskabet og samfundsøkonomien. I aftalen er der for eksempel kun sat tre milliarder af til at bekæmpe støj – og vel at mærke ved hjælp af støjskærme og støjdæmpende asfalt, som ikke batter nok i forhold til befolkningens sundhed i stærkt trafikerede områder.

Tre milliarder er rigeligt til en solcelleoverdækning af syv kilometer af Amagermotorvejen og lidt til, og flere omegnskommuner har lignende projekter på ønskesedlen. Så hvorfor ikke sætte et pilotprojekt i gang her?

Et projekt som kan give os alle sammen indsigt i fordele, mulige finansieringsmodeller og effekter for folkesundheden ved overdækning af motorvej med solceller, og som kan være et eksempel for resten af verden på, hvor visionært og ambitiøst, vi arbejder med de grønne løsninger i Danmark.

I Hvidovre stiller vi os gerne til rådighed for sådan et projekt. Med os har vi de første erfaringer fra et lokalt energifællesskab, nogle meget engagerede borgergrupper og virksomhederne på Avedøre Holme, som også rigtig gerne vil den grønne omstilling.

POLITIK HAR ALDRIG VÆRET VIGTIGERE

Få GRATIS nyheder fra Danmarks største politiske redaktion

Tilmeld dig



Ja tak, jeg ønsker at modtage nyhedsbreve fra Altinget. I må gerne invitere mig til livearrangementer og sende mig tilbud om netværk, konferencer, nyhedsbreve eller [lignende](#) fra Altinget og [Altinget-koncernen](#) via e-mail og telefon. Jeg kan til enhver tid trække samtykket tilbage. Mine personoplysninger bliver behandlet i overensstemmelse med vores [privatlivspolitik](#).



Søren Friis Trebbien